

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 5033
Ημερομ. Κατάθεσης: 5/6/2024

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 5 Ιουνίου 2024

ΠΡΟΣ: Την Υπουργό Εσωτερικών

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

ΘΕΜΑ: Αναποτελεσματικό, γραφειοκρατικό και ιδεοληπτικό το πλαίσιο πυροπροστασίας των ακινήτων φέρνει σε αδιέξοδο χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων

Κύριοι Υπουργοί,

Το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής ήδη από την έκδοση της Εγκυκλίου της 15^{ης} Μαρτίου 2024 (28909/848/15.03.2024) είχε προειδοποιήσει για το ανεφάρμοστο του Κανονισμού Πυροπροστασίας Ακινήτων πλησίον Δασικών Εκτάσεων με την κατάθεση της υπ.αριθμ. 4078/02/04.2024 κοινοβουλευτικής ερώτησης με την οποία επισημαίνονταν μία σειρά από προβληματικά σημεία που αφορούσαν τον Κανονισμό Πυροπροστασίας και συγκεκριμένα:

- Την τότε πρόβλεψη ασφυκτικών προθεσμιών για την υποβολή εκ μέρους των ιδιοκτητών ακινήτων των σχετικών τεχνικών εκθέσεων και εντύπων αξιολόγησης.

- Την προώθηση εκ μέρους των συναρμόδιων Υπουργείων του δόγματος της «ατομικής ευθύνης», όπου το κύριο βάρος της πυροπροστασίας πέφτει στους ιδιοκτήτες ακινήτων και όχι στην Πολιτεία.
- Την επιβάρυνση των ήδη υποστελεχωμένων υπηρεσιών των Δήμων με πρόσθετα γραφειοκρατικά βάρη και διαδικασίες που είναι αναγκαίο να διεκπεραιωθούν προκειμένου να υλοποιηθούν οι προβλέψεις του Κανονισμού.
- Το έλλειμμα επαρκούς ενημέρωσης, προετοιμασίας, αλλά και αρωγής στους ιδιοκτήτες ακινήτων πλησίον δασικών εκτάσεων.

Τα συναρμόδια Υπουργεία δεν απάντησαν το παραμικρό στη συγκεκριμένη ερώτηση, με αποτέλεσμα η Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής να επανέλθει με κατάθεση της υπ. αριθμ. 4250/10.04.2024 κοινοβουλευτικής ερώτησης, στην οποία όχι μόνο επαναλαμβάνονταν οι δομικές αδυναμίες του Κανονισμού Πυροπροστασίας, αλλά επιπρόσθετα γινόταν αναφορά και στην αντίδραση επιστημονικών επιμελητηρίων, συνδικαλιστικών φορέων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών (ενδεικτικά ΓΕΩΤΕΕ, ΠΟ-ΕΜΔΥΔΑΣ, ΠΟΜΙΔΑ), αλλά και στην έλλειψη της σχετικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας στην οποία θα κατατίθεντο οι σχετικές τεχνικές εκθέσεις και τα έντυπα αξιολόγησης, οι οποίες μάλιστα έπρεπε να υποβληθούν σε έγγραφη μορφή.

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας απαντώντας στην ανωτέρω ερώτηση στις 30 Απριλίου 2024 ανέφερε ότι μέσω της έκδοσης της υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/38701/1172/10.04.2024 Κοινής Υπουργικής Απόφασης προέβη σε παράταση των προθεσμιών υποβολής των τεχνικών εκθέσεων και των εντύπων αξιολόγησης μέχρι τις 10 Μαΐου 2024 και την λήψη των σχετικών μέτρων πυρασφάλειας εκ μέρους του ιδιοκτήτη μέχρι τις 10.06.2024, όπως ορίζει η εγκύκλιος που εξέδωσε το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 19.04.2024 (ΑΔΑ: ΡΦΛΡ4653Π8-MTB), χωρίς όμως να προκύπτει η παραμικρή αναφορά στην αλλαγή φιλοσοφίας του Κανονισμού Πυροπροστασίας και των υποχρεώσεων που αυτός συνεπάγεται για τους ιδιοκτήτες ακινήτων, αλλά και για τους Δήμους της χώρας καθώς και η

παραμικρή απάντηση σε πρακτικά ζητήματα που άπτονται της διαπίστωσης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ακινήτων σε ολόκληρη την επικράτεια.

Εξαιτίας αυτού το ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής επανήλθε εκ νέου με την κατάθεση της υπ.αριθμ. 4622/08/05.2024 κοινοβουλευτικής ερώτησης, όπου για ακόμη μία φορά επισημάνθηκαν τα δυσανάλογα βάρη κατανόησης και εφαρμογής των υποχρεώσεων του Κανονισμού Πυροπροστασίας που επωμίζονται οι ιδιοκτήτες ακινήτων πλησίον δασικών εκτάσεων, την γραφειοκρατική επιβάρυνση της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και το γεγονός ότι δεν έχει ξεκαθαριστεί το ποιες εκτάσεις λογίζονται ως δασικές και μη, αφού εκκρεμούν χιλιάδες αντιρρήσεις και ενστάσεις, οι οποίες δεν έχουν εξεταστεί από την αρμόδια Επιτροπή.

Το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας απαντώντας στην ανωτέρω κοινοβουλευτική ερώτηση στις 21 Μαΐου 2024, επανέλαβε σχεδόν αυτούσια τη διατύπωση που είχε επιλέξει και στην απάντηση της κοινοβουλευτικής ερώτησης της 10^{ης} Απριλίου 2024, χωρίς να επεισέχεται στα θέματα ουσίας και φιλοσοφίας του Κανονισμού Πυροπροστασίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την άσκηση των σχετικών μέσων κοινοβουλευτικού ελέγχου το ερωτώμενο Υπουργείο που απάντησε ήταν το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με τα Υπουργεία Εσωτερικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας να επιλέγουν τη σιωπή.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την παρέμβαση του Συνηγόρου του Πολίτη, όπου σε έγγραφό του με ημερομηνία 3 Ιουνίου 2024 προβαίνει σε μία σειρά καίριων επισημάνσεων προς τα συναρμόδια υπουργεία, οι οποίες δεν πρέπει να αγνοηθούν, όπως:

- Το υπέρμετρο οικονομικό κόστος που συνεπάγεται για τους ιδιοκτήτες ακινήτων η λήψη των κατάλληλων και αναγκαίων μέτρων πυροπροστασίας, αξίας ακόμα και πολλών χιλιάδων ευρώ ανά περίπτωση.
- Το μεγάλο πλήθος των πολιτών που καλείται να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπει η ΚΥΑ σε στενά χρονικά όρια.

- Το γεγονός ότι η συγκεκριμένη ΚΥΑ εστιάζει στην προστασία της ιδιωτικής περιουσίας και όχι της δημόσιας περιουσίας δίνοντας έμφαση στο δόγμα της ατομικής ευθύνης για μία ακόμα φορά.

Παράλληλα στο ίδιο έγγραφο επισημαίνονται χρόνιες παθογένειες του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού (εκτός σχεδίου δόμηση, οικιστικές πυκνώσεις, αυθαίρετη δόμηση εντός δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων), ενώ γίνεται ειδική αναφορά στις καθυστερήσεις στη διαδικασία ολοκλήρωσης των δασικών χαρτών καθώς και στην υλοποίηση μέτρων πυροπροστασίας.

Ωστόσο ειδικότερης μνείας χρήζει η σχετική αναφορά του Συνηγόρου του Πολίτη για την πρωταρχική ευθύνη του κράτους να λαμβάνει μέτρα κατά των πυρκαγιών, λέγοντας χαρακτηριστικά: *«το κράτος δεν είναι συνταγματικά αποδεκτό (άρθρα 24 και 17 του Συντάγματος) να μετακυλύει, σε μεγάλο βαθμό, τις ευθύνες της προστασίας της περιουσίας και του περιβάλλοντος από τις πυρκαγιές στους ιδιώτες, με υπέρμετρα, μάλιστα, επαχθείς οικονομικά όρους για αυτούς»*.

Η παραπάνω διατύπωση αποκαλύπτει πλήρως την όλη φιλοσοφία «ατομικής ευθύνης» που διέπει τον Κανονισμό Πυροπροστασίας Ακινήτων πλησίον δασικών εκτάσεων, η οποία όχι μόνο θίγει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα της ιδιοκτησίας, αλλά επιφορτίζει πυρηνικές λειτουργίες του κράτους στον ιδιώτη, ο οποίος καλείται να καλύψει το οικονομικό κόστος προληπτικών μέτρων, το οποίο χαρακτηρίζεται από την ανεξάρτητη αρχή ως «υπέρογκο», θέτοντας τους ιδιοκτήτες ενώπιον του διλήμματος είτε να μεταβιβάσουν τα ακίνητά τους, είτε να πληρώσουν τα σχετικά διοικητικά πρόστιμα.

Την ίδια στιγμή παρόμοια αναστάτωση έχει προκύψει με την ίδρυση του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας του άρθρου 53^A του ν. 4662/2020, όπως θεσπίστηκε με το άρθρο 31 του ν. 5075/2023 (ΦΕΚ Α' 206), το οποίο ορίζει την πυροπροστασία ιδιοκτησιών σε περιοχές εντός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων, εντός ορίων οικισμών χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο και σε εκτάσεις εντός ακτίνας 100 μέτρων από τις ανωτέρω περιοχές, καθώς και σε εκτός σχεδίου γηπέδων με κτίσμα, για τις εκτάσεις που

δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τον δασικό χάρτη της περιοχής και κατόπιν ενημέρωσης της αρμόδιας δασικής υπηρεσίας, Το άρθρο 53^Α του ν. 4662/2020 εξειδικεύτηκε με την υπ.αριθμ. 660/16/05/2024 (ΦΕΚ Β' 2792) Κοινή Υπουργική Απόφαση. Κατά τους ορισμούς της παρ. 1 του άρθρου 2 της ανωτέρω ΚΥΑ, το Εθνικό Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Προστασίας περιλαμβάνει α) την Ψηφιακή Υπηρεσία Δήλωσης Υπόχρεων ιδιωτών καθαρισμού των ιδιοκτησιών τους προς αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς ή ταχείας επέκτασης της και β) την Ψηφιακή υπηρεσία καταγγελιών πολιτών βάσει της παρ. 4 του άρθρου 53^Α του ν. 4662/2020.

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 53^Α καταληκτική ημερομηνία υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων πυροπροστασίας των ιδιοκτησιών στο Εθνικό Μητρώο ορίστηκε η 30 Απριλίου κάθε έτους. Όμως με την παρ. 2 του άρθρου 136 του ν. 5106/2024 (ΦΕΚ Α' 63) προβλέφθηκε ότι ειδικά για το πρώτο έτος εφαρμογής του Εθνικού Μητρώου η καταληκτική ημερομηνία υποβολής της σχετικής δήλωσης παρατείνεται μέχρι την 31^η Μαΐου 2024 για να λάβει εκ νέου παράταση μέχρι την 30^η Ιουνίου 2024 με την υπ.αριθμ. 790/27.05.2024 Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (ΦΕΚ Β' 2987).

Εφόσον οι ιδιοκτήτες δεν καταφέρουν να υποβάλλουν τη σχετική υπεύθυνη δήλωση καθαρισμού των ιδιοκτησιών τους προς αποτροπή κινδύνου πρόκλησης πυρκαγιάς στην ηλεκτρονική πλατφόρμα akatharista.apps.gov.gr (η οποία σημειωτέον άνοιξε στις 28 Μαΐου 2024), προβλέπεται η επιβολή προστίμου που ανέρχεται από 1.000 έως 54.000 ευρώ ανάλογα με τον βαθμό επικινδυνότητας του ακινήτου, ενώ απειλούνται και με φυλάκιση δύο χρόνων.

Επιπρόσθετα, κατά τους ορισμούς της παρ. 2 του άρθρου 53^Α του ν. 4662/2020 οι κατά τόπους Ο.Τ.Α. επιφορτίζονται τόσο στη διενέργεια αυτεπάγγελτης αυτοψίας, εξέτασης καταγγελιών και στη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων, όπου σε συνδυασμό με τα καθήκοντα που επιφορτίζονται από τον Κανονισμό Πυροπροστασίας Ακινήτων πλησίον και εντός δασικών εκτάσεων γίνεται εύκολα

αντιληπτό ότι οι Ο.Τ.Α. αναλαμβάνουν περισσότερα βάρη από όσα μπορούν να υποστηρίξουν από πλευράς προσωπικού και χρηματοδότησης.

Και σε όλα αυτά ήρθε να προστεθεί και μια τεράστια οικολογική καταστροφή. Διότι οι ιδιοκτήτες, υπό το φόβο των προστίμων επιλέγουν να ξεριζώσουν και δέντρα από τις ιδιοκτησίες τους για να μην χρειαστεί να ασχοληθούν ξανά αργότερα με τον καθαρισμό των οικοπέδων τους.

Σε επιστολή της προς τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η πρόεδρος του Εξωραϊστικού Συλλόγου Νέου Βουτζά «Η Πρόοδος», Έμυ Κροκίδη περιγράφει «μια εκστρατεία εξαφάνισης της αυτοφυούς βλάστησης από ορισμένους ιδιοκτήτες. Προσλαμβάνονται συνεργεία, τα οποία ξεριζώνουν ό, τι υπάρχει από βλάστηση, μετατρέποντας τις περιοχές σε κρανίου Τόπο».

Ενόψει των ανωτέρω ερωτάσθε κύριοι Υπουργοί

1. Ποια μέτρα συμμόρφωσης προς τις αιτιάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη θα ληφθούν για την άμβλυνση του υπέρογκου κόστους που καλούνται να καταβάλλουν οι ιδιοκτήτες ακινήτων πλησίον και εντός δασικών εκτάσεων;
2. Προσανατολίζονται τα συναρμόδια Υπουργεία σε στήριξη των Δήμων σε προσωπικό και πόρους προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις που συνεπάγονται τόσο ο Κανονισμός Πυροπροστασίας Ακινήτων πλησίον δασικών εκτάσεων, όσο και το Εθνικό Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας;
3. Πόσες αυτοψίες και δειγματοληπτικοί έλεγχοι έχουν πραγματοποιηθεί ανά την επικράτεια για τη τήρηση του Κανονισμού Πυροπροστασίας, όσο και της Πυροσβεστικής Διάταξης μέχρι σήμερα και ποιος είναι ο ακριβής στόχος που έχει τεθεί από την Πολιτεία;
4. Πόσες τριμελείς επιτροπές δειγματοληπτικού ελέγχου έχουν συγκροτηθεί από την ανάρτηση της νέας εγκυκλίου του Κανονισμού Πυροπροστασίας στη Διαύγεια μέχρι σήμερα;

5. Πόσες υπεύθυνες δηλώσεις έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα akatharista.apps.gov.gr από την πρώτη μέρα λειτουργίας της μέχρι σήμερα;
6. Πότε εκτιμάται ότι θα τεθεί σε λειτουργία η ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα στην οποία θα καταχωρίζονται το Έντυπο Αξιολόγησης Επικινδυνότητας και η Τεχνική Έκθεση;
7. Ποιες πρωτοβουλίες ενημέρωσης των ΟΤΑ και των ιδιοκτητών ακινήτων θα λάβουν τα συναρμόδια Υπουργεία για την εφαρμογή του Κανονισμού Πυροπροστασίας Ακινήτων πλησίον δασικών εκτάσεων;
8. Υπάρχουν εναλλακτικά σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποκατάστασης από τις δυνητικές επιπτώσεις που δύναται να προκύπτουν από τις εργασίες καθαρισμού οικοπέδων (π.χ. υλοτομία), όπως καθορίζονται από την Πυροσβεστική Διάταξη 20/2024;
9. Είναι στις προθέσεις του υπουργείου σας ο εξορθολογισμός των προστίμων και η διευκόλυνση των ήδη πολλαπλών επιβαρυνμένων πολιτών αναφορικά με την συγκεκριμένη διαδικασία δηλώσεως;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Χριστοδουλάκης Εμμανουήλ

Πουλάς Ανδρέας

Λιακούλη Ευαγγελία

Πάνας Απόστολος

Κατρίνης Μιχάλης

Μάντζος Δημήτριος

Αποστολάκη Ελένη – Μαρία (Μιλένα)

Αχμέτ Ιλχάν

Βατσινά Ελένη

Γερουλάνος Παύλος

Γιαννακοπούλου Κωνσταντίνα (Νάντια)

Γρηγοράκου Παναγιώτα (Νάγια)

Δουδωνής Παναγιώτης

Καζάνη Αικατερίνη

Κουκουλόπουλος Παρασκευάς (Πάρις)

Κωνσταντινόπουλος Οδυσσέας

Μιχαηλίδης Σταύρος

Μουλκιώτης Γεώργιος

Μπιάγκης Δημήτριος

Νικητιάδης Γεώργιος

Νικολαΐδης Αναστάσιος

Παπανδρέου Γεώργιος

Παρασκευαΐδης Παναγιώτης

Παραστατίδης Στέφανος

Παρασύρης Φραγκίσκος

Σπυριδάκη Αικατερίνη

Σταρακά Χριστίνα

Τσίμαρης Ιωάννης

Χνάρης Εμμανουήλ

Χρησιτίδης Παύλος